

Studeren in de hoogste versnelling

Extra studie jaren gaan veel geld kosten

Een bestuursjaar, vrijwilligerswerk in Afrika of een extra bijbaantje, straks zit het er misschien niet meer in. Als de kabinetten plannen doorgaan, kost elk jaar dat je extra studeert namelijk 3000 euro. Hoe voorkom je studievertraging en dus torenhoge schulden? Marloes de Moor

Studenten die langer over hun studie doen, kosten de maatschappij veel geld. Om die reden besloot staatssecretaris van Onderwijs Halbe Zijlstra het mes te zetten in de kosten die een studievertraging met zich mee brengt. Elk jaar dat je extra studeert, betaal je (naar verwachting vanaf 2012) 3000 euro bovenop je collegegeld. Bovendien vervalt het recht op de ov-studentenkaart. Universiteiten krijgen een boete van 6000 euro voor iedere langstudeerder. Alleen voor studenten met een functiebeperking wordt een uitzondering gemaakt. Zij hebben recht op een

volgens Marjolein Pouw, studieadviseur bij het VUmc, wel op tijd af. 'Geneeskundestudenten staan bekend om hun toewijding. Als je voor geneeskunde kiest, weet je dat je een lange aanloop hebt voordat je begint met werken. De studenten hebben zich dus al gebonden aan een lange studietijd en vaak al in een vroeg stadium nagedacht over belangrijke vragen als "wat kan ik aan en wat wil ik?" Maar dit betekent niet dat dat in de praktijk ook altijd zo gaat.'

Ook Lucia Creveld, studieadviseur geneeskunde en medische informatiekunde aan de UvA, is van mening dat het voor de meeste studenten haalbaar moet zijn de studie op tijd af te ronden. Toch is het niet altijd te voorkomen dat je vertraging oploopt. Studievertraging heeft in veel gevallen niets te maken met luiheid of te veel feesten, maar veel vaker met persoonlijke omstandigheden, met beperkingen als dyslexie of nevenactiviteiten zoals een bestuursfunctie.

Recent onderzoek van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) onder 3500 studenten wijst uit dat bij 23 procent ziekte de oorzaak is, 25 procent heeft een verkeerde studiekeuze gemaakt. Binnen de studierichting 'gezondheid' overschrijdt 59 procent van de studenten de nominale duur van de studie met gemiddeld 11 maanden. Daar vallen ook andere studies dan geneeskunde onder.

Gatenkaas

Bij Roel, die inmiddels is afgestudeerd, zorgde een combinatie van factoren ervoor dat hij uiteindelijk negen jaar over zijn studie deed. 'Ik ben ooit begonnen met psychologie, richting neuropsychologie. De studie bleek echter heel fysiologisch en wetenschappelijk te zijn.

Studievertraging heeft meestal niets te maken met te veel feesten

extra jaar prestatiebeurs en één extra uitloopjaar. Geen halve maatregelen. Wie overweegt een bestuursfunctie, een tweede studie of vrijwilligerswerk te gaan doen, zal er rekening mee moeten houden dat er nog maar één jaar speling is. Je moet dus zeker weten dat je de rest van je studie nominaal kunt doen en niet ziek wordt of een been breekt.

Toewijding

Het merendeel van de geneeskundestudenten studeert

beeld: Thinkstock, bewerking AIS

Neuroloog leek mij een mooie praktische invulling van neuropsychologie, dus ik besloot ook nog geneeskunde te gaan studeren. Maar helaas raakte ik in de knoop en liet her en der vakken vallen. Mijn studievoortgang werd een gatenkaas. En ik had in het tweede jaar psychologie al vertraging opgelopen vanwege een hernia.’

Een zwaar ongeluk waarbij zijn pols verbrijzelde, maakte het er niet beter op voor Roel. Hij onderging een aantal operaties en kreeg complicaties. Studeren was onmogelijk, waardoor hij zich genoodzaakt zag om zijn studie psychologie te laten vallen. Toen hij ook nog vier maanden moest wachten op zijn coschappen, liep hij nog meer vertraging op. ‘Ik raakte in de financiële problemen. Het geld was op. Ik had wel extra geleend bij DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs), maar moest toch 15 tot 20 uur per

week gaan werken om mijn studie te kunnen financieren.’ Roel loste het op eigen houtje op, maar adviseert studenten die met studievertraging kampen om snel contact op te nemen met de studiebegeleider: ‘Vaak zijn studenten zich niet bewust van de hulp die er is en eventuele potjes waarvan je gebruik kunt maken. Ik kwam er bijvoorbeeld pas later achter dat ik vanwege mijn ongeluk compensatie had kunnen krijgen.’

Tijdelijk uitschrijven

Ook Maartje Schipper, derdejaars geneeskunde aan de Universiteit Utrecht raakte door ziekte achterop met haar studie. ‘Aan het eind van het eerste jaar kon ik daardoor een vak niet afmaken. Vervolgens werd mijn vader ziek en zag ik in het tweede jaar weer geen kans het over te doen.

Tips

- Doe geen medisch gerelateerde studie als je uitgeloot bent.
- Bedenk op tijd of je de studie wel leuk genoeg vindt, zodat je nog kunt switchen.
- Geef eerstejaarsvakken voorrang; als je die niet op tijd afrondt, loop je later studievertraging op.
- Volg colleges opnieuw, ook al heb je ze eerder gevolgd; dat is de beste studiemethode.
- Volg een training snellezen of mindmappen om je studievaardigheden te verbeteren.
- Benut de eerstvolgende (her)tentamenkans om te voorkomen dat je later onder druk staat bij je allerlaatste kans.
- Neem tijdig contact op met je studieadviseur en vraag om hulp als je je tentamens niet haalt of andere problemen hebt.
- Doe een eventuele stage of vrijwilligerswerk in de zomer, zodat die niet binnen je studietijd vallen.
- Leen liever wat meer dan dat je een of twee bijbanen hebt die ten koste van je studie gaan.
- Meld bijzondere omstandigheden bij de studieadviseur of de studentendecaan in verband met eventuele uitzonderingen op de overgangsregels en een mogelijke (financiële) ondersteuning bij studievertraging.

Ik kon mijn coschappen niet lopen, omdat ik dat ene vak nog niet had. Toen heb ik nog een jaar bestuurswerk bij MSFU Sams gedaan. Hierdoor liep ik in totaal anderhalf jaar studievertraging op.'

Maartje hoopt erop dat ze haar bachelor haalt, want in dat geval heeft de nieuwe regeling geen consequenties voor haar. Als het onverhoopt niet lukt, zal ze veel geld moeten betalen. 'Ik zou niet weten waar ik dat vandaan moet halen. Misschien kunnen mijn ouders het aan mij lenen, maar 3000 euro is natuurlijk veel geld.' Ze raadt andere studenten aan om alle vakken zoveel mogelijk binnen hetzelfde collegejaar te doen, hoewel dat niet altijd mogelijk is. 'Als je toch vertraging oploopt, zou je je bijvoorbeeld tijdelijk kunnen uitschrijven. Je verliest dan je studiefinanciering, maar hoeft geen 3000 euro te betalen.' Het besluit van de regering vindt ze onrechtvaardig: 'Veel studenten wisten niet dat deze regeling er kwam, zij zijn nu al bezig en worden gedupeerd. Bovendien kosten lang-

om in een vroeg stadium rekening te houden met eventuele tegenvallers. Uitgelote studenten die een jaar een andere opleiding willen gaan doen, kunnen volgens Lucia Creveld beter niet voor een medisch gerelateerde studie kiezen, want dat jaar telt gewoon mee.

De faculteit geneeskunde aan het VUmc biedt in het eerste jaar de training Speedlearning (waaronder snellezen en mindmappen) aan, om de studievoortgang in het begin al te bevorderen. Pouw: 'Bij geneeskunde moet je vaak grote lappen stof en veel details lezen. Zulke trainingen helpen je om daar vlot mee om te gaan.'

Als je twee keer achter elkaar een tentamen niet haalt, is dat een signaal. Creveld adviseert om in zo'n geval niet te blijven aanmodderen, maar meteen hulp van de studieadviseur te zoeken, zodat je geen tijd verspilt.

Desondanks is het onmogelijk om alles in eigen hand hebben. Het kan gebeuren dat je een been breekt bij het skiën, de ziekte van Pfeiffer oploopt of dat een naaste ziek wordt. Je zult dan extra geld moeten lenen of sparen om die grote bedragen te kunnen betalen. Lichtpuntje is dat volgens het nieuwste voorstel van Zijlstra langstudeerders die met hun studie beginnen als de regeling ingaat, tijdelijk drie jaar langer geld kunnen lenen. Ook blijft het collegegeldkrediet bestaan. Verder is een meerderheid in de Tweede Kamer ervoor om studenten die een jaar uittrekken voor een bestuursfunctie bij bijvoorbeeld een studie- of studentenvereniging te ontzien bij de langstudeerdersregeling.

Roel zou met de nieuwe regeling nooit arts zijn geworden. Hij betreurt het voornemen van de regering: 'Mark Rutte heeft zelf acht jaar gestudeerd en is gekomen waar hij nu is doordat hij actief was bij de JOVD. Deze regeling zorgt ervoor dat het studenten met enige maatschappelijke betrokkenheid onmogelijk wordt gemaakt iets naast hun studie te doen. Dat vind ik triest.' **Waar**

Mark Rutte heeft zelf acht jaar gestudeerd

studeerders bij geneeskunde de overheid niet veel extra geld. Ze volgen geen vakken meer, maar doen alleen een tentamen dat toch al gegeven werd.'

Snellezen

Om te voorkomen dat je te lang studeert, is het verstandig